

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕХНІЧНИЙ РИСУНОК»

(для слухачів другої вищої освіти зі спеціальності 7.092103 (7.06010103) –

«Міське будівництво та господарство»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
«Технічний рисунок» (для слухачів другої вищої освіти зі спеціальності
7.092103 (7.06010103) – «Міське будівництво та господарство») / Харк. нац.
акад. міськ. госп-ва; уклад. Т. М. Апатенко – Х.: ХНАМГ, 2011. – 26 с.

Укладач: ст. викладач кафедри Містобудування Т. М. Апатенко

Рецензент: доцент каф. Містобудування Т. В. Жидкова

Затверджено на засіданні кафедри містобудування Протокол № 2 від «04» 10 2011 р.

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	9
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	9
1.5. Анотації дисципліни.....	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	14
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	14
2.2. Зміст дисципліни.....	15
2.3. План практичних (семінарських) занять.....	16
2.4. Індивідуальне завдання (ІНДЗ).....	16
2.5. Самостійна робота студентів.....	17
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	24

ВСТУП

Мета навчального курсу – сприяти формуванню у студентів відповідно до кваліфікаційного рівня характеристики професійних навичок комплексного урахування архітектурно-графічних вимог при проектуванні будинків, споруд, поселень, промислових комплексів, їх креслення залежно від масштабу і змісту. Тобто метою програми є ознайомлення студентів з елементами архітектурної та містобудівельної графіки, основами креслення, принципами оформлення креслень різних типів, інтенсивністю їх креслення залежно від масштабу і змісту. Ознайомлення з основними видами двомірних креслень, тривимірними графічними матеріалами, перспективним малюнком, як самим наочним засобом графічного зображення будинків, забудови, простору.

Тільки отримавши досвід в опануванні засобами рисунку, креслення, шрифтової, графічної композиції, студент отримає можливість приступити до ефективного освоєння графіки із застосуванням новітніх технічних засобів, інструментів та пристроїв (комп'ютерна графіка за різноманітними програмами). Крім цього, будь-яке зображення в архітектурно-інженерній графіці не тільки прагне для надання графічної інформації, але є ще об'єктом естетичного сприйняття. Художньо-композиційні особливості архітектурної графіки впливають на ефективність сприйняття переданої інформації, на емоційне відношення до зображуваного об'єкту.

При зображенні об'єктів в процесі рисування людина керується зоровим сприйняттям зовнішнього предметно-просторового середовища. Фахівець, який закінчив факультет міського будівництва повинен володіти всіма необхідними знаннями та навичками, які дають змогу відобразити графічними засобами авторський задум і забезпечити при цьому вільне „прочитання” будь-якої частини креслення з достатньою інформаційною навантаженою і високим рівнем творчості. Відповідну підготовку цій галузі можна одержати тільки внаслідок систематичних вправ, на що й розрахований курс ” Технічний рисунок та графічні засоби в будівництві”

Програма навчальної дисципліни «Технічний рисунок та графічні засоби в будівництві» розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 0921 «Будівництво», 29.10.2007 р № 1.1. (з 2009 р. напрям 6.060101 – «Містобудування»).
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 0921 «Будівництво», 29.10.2007 р № 1.1. (з 2009 р. напрям 6.060101 – «Містобудування»).
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю 060101.03 – Міське будівництво та господарство (МБГ), 2007 р.

Програма навчальної дисципліни «Технічний рисунок та графічні засоби в будівництві» ухвалена кафедрою «Містобудування» протокол № 2 від 04.10.2011 р. та Вченою радою Містобудівельного факультету протокол № 2 від 28.09.2011 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Метою вивчення дисципліни є:

- 1) Засвоєння студентами навичок зображення з використанням елементів архітектурної та містобудівельної графіки, ознайомлення студентів з основами креслення, принципами оформлення креслень різних типів, інтенсивністю їх креслення залежно від масштабу і змісту.
- 2) Підготовка фахівця, який здатен володіти всіма необхідними знаннями та навичками, які дають змогу відобразити графічними засобами авторський задум і забезпечити при цьому вільне „прочитання” будь-якої частини креслення з достатньою інформаційною навантаженою і високим рівнем творчості.

Основними завданнями, що будуть вирішені у процесі викладання дисципліни, є практична підготовка бакалавра з наступних питань:

- Види архітектурно-інженерної графіки: креслення, ескіз, архітектурний малюнок, крокі.
- Засоби графічних зображень: лінія, лінійна графіка; тон, тональна графіка; колір, колірна графіка.
- Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень: компоновка, архітектурна композиція; креслення олівцем; обведення тушшю; світлотіньове моделювання креслень (відмивка).
- Методика виконання і прийоми побудови перспективи („метод архітектора”, „метод сітки”).
- Побудова тіней.
- Розгортка забудови вулиць.
- Поняття антуражу та стафажу.
- Шрифт, як невід’ємний елемент графічної мови.
- Специфіка архітектурного шрифту. Загальні принципи побудови і взаємного розташування літер та шрифту. Послідовність виконання шрифту.
- Короткі відомості з історії еволюції мистецтва шрифтів: капітальне грецьке письмо; капітальне римське письмо; готичний шрифт; антиква, або

латинське письмо; шрифти стилю модерн; староруські шрифти; сучасні шрифти.

Предметом вивчення дисципліни є методи та принципи оформлення графічних матеріалів та містобудівельних креслень.

Навчальна дисципліна « Технічний рисунок та графічні засоби в будівництві » належить до циклу дисциплін за вибором студента за напрямками 0921 «Будівництво», 060101 – «Міське будівництво і господарство» із спеціальності 060101.03 – «Міське будівництво і господарство».

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки Бакалавра

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Філософія (у прикладах категорій та законів, що ілюструються розвитком міст)	Архітектура будівель та споруд Планування міст і транспорт Урбаністика
Інженерна графіка (креслення)	Планування та благоустрій міських територій Проектування транспортних систем
Інженерна геодезія	Міський моніторинг та основи проектної справи, Утримування міських територій Садово-паркове та ландшафтне будівництво Інженерний благоустрій територій Інженерний благоустрій міст Реконструкція міських територій Дипломне проектування

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 ТЕХНІЧНИЙ РИСУНОК ТА ГРАФІЧНІ ЗАСОБИ В БУДІВНИЦТВІ.

кількість кредитів/годин 2/72

М А. снови архітектурної та містобудівельної графіки

- Види архітектурно-інженерної графіки: креслення, ескіз, архітектурний малюнок, крокі. Засоби графічних зображень:
лінія, лінійна графіка;
тон, тональна графіка;
колір, колірна графіка.
- Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень:
компоновка, архітектурна композиція;
креслення олівцем; обведення тушшю;
світлотіньове моделювання креслень (відмивка).
- Методика виконання і прийоми побудови перспективи („метод архітектора”, „метод сітки”).

М Б. Використання графічних засобів в проектуванні.

- Розгортка забудови вулиць.
- Поняття антуражу та стафажу.
- Шрифт, як невід’ємний елемент графічної мови.
- Короткі відомості з історії еволюції мистецтва шрифтів:
капітальне грецьке письмо;
капітальне римське письмо;
готичний шрифт;
антиква, або латинське письмо;
шрифти стилю модерн;
староруські шрифти;
сучасні шрифти.
- Специфіка архітектурного шрифту. Загальні принципи побудови і взаємного розташування літер та шрифту. Послідовність виконання шрифту.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 1.1 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалавра

Вміння	Типові задачі діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Виробничі та соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
досконалено володіти архітектурною композицією;	Знати види архітектурно-інженерної графіки;	Проектна
Володіти всіма видами графічних прийомів для оформлення креслень;	Знати засоби графічних зображень;	Використання графічних засобів, як допоміжних в процесі проектування
Вміло застосовувати світлотіньове моделювання (відмивку) в кресленнях;	Додержуватися послідовності виконання архітектурно-інженерних креслень;	Завдання послідовності виконання креслярських робіт.
Використовувати перспективне зображення міського середовища;	Знати методику виконання і прийоми побудови перспективного малюнку;	Естетичне
Оволодіти принципами виконання стилізованого природного середовища у вигляді антуражу на генплані, та фасаді;	Застосовувати в кресленнях методику антуражу і стафажу;	Практичне використання основ архітектурної графіки для створення в кресленнях приближеного до реального середовища містобудівельних та архітектурних об'єктів.
Оволодіти технікою архітектурних шрифтів.	Застосовувати в кресленнях специфіку архітектурних шрифтів.	Соціальна
		На підставі усвідомлених мотивів діяльності, використовуючи принципи суб'єктно дійового підходу: Формулювати цілі особистої діяльності; визначати структуру особистої діяльності

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Проблемы архитектурной графики как средство профессионального языка: Навчальний посібник / К.В. Кудряшов. – Москва: Стройиздат, 2002. – 28 с.
2. Начертательная геометрия: Навчальний посібник / А.Г. Климухин,. – Москва: Стройиздат, 1973. – 244 с.
3. Начертание шрифтов. Учебник /Т.Н. Куцын.- Москва: Стройиздат, 1995. – 33 с.
4. ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» -К.:Укрархбудінформ, 1993. – 107 с.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

ТЕХНІЧНИЙ РИСУНОК ТА ГРАФІЧНІ ЗАСОБИ В БУДІВНИЦТВІ.

Мета та завдання вивчення дисципліни це сприяти формуванню у студентів відповідно до кваліфікаційного рівня характеристики професійних навичок комплексного урахування архітектурно-графічних вимог при проектуванні будинків, споруд, поселень, промислових комплексів, їх креслення залежно від масштабу і змісту.

Предмет вивчення дисципліни є методи та принципи оформлення графічних матеріалів та містобудівельних креслень.

Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

ТЕХНІЧНИЙ РИСУНОК ТА ГРАФІЧНІ ЗАСОБИ В БУДІВНИЦТВІ - кількість кредитів/годин 2/72

М А. Основи архітектурної та містобудівельної графіки

- Види архітектурно-інженерної графіки: креслення, ескіз, архітектурний малюнок, крокі.
- Засоби графічних зображень:
лінія, лінійна графіка;
тон, тональна графіка;
колір, колірна графіка.
- Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень:
компонування, архітектурна композиція;
креслення олівцем; обведення тушшю;
світлотіньове моделювання креслень (відмивка).
- Методика виконання і прийоми побудови перспективи („метод архітектора”, „метод сітки”).

М Б. Використання графічних засобів в проектуванні.

- Розгортка забудови вулиць.
- Поняття антуражу та стафажу.
- Шрифт, як невід’ємний елемент графічної мови.
- Короткі відомості з історії еволюції мистецтва шрифтів:

капітальне грецьке письмо;
капітальне римське письмо;
готичний шрифт;
антиква, або латинське письмо;
шрифти стилю модерн;
староруські шрифти;
сучасні шрифти.

- Специфіка архітектурного шрифту. Загальні принципи побудови і взаємного розташування літер та шрифту. Послідовність виконання шрифту.

Аннотация программы учебной дисциплины

ТЕХНИЧЕСКИЙ РИСУНОК И ГРАФИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ.

Цель и задачи изучения дисциплины это способствовать формированию у студентов соответствующего квалификационного уровня характеристики профессиональных навыков комплексного учета архитектурно-графических требований при проектировании зданий, сооружений, поселений, промышленных комплексов, их чертежей в зависимости от масштаба и содержания.

Предмет изучения дисциплины это методы та принципы оформления графических материалов и градостроительных чертежей.

Информационный объем (содержание) дисциплины

ТЕХНИЧЕСКИЙ РИСУНОК И ГРАФИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ В

СТРОИТЕЛЬСТВЕ - количество кредитов/часов

2/72

М.А. Основы архитектурной и градостроительной графики

- Виды архитектурно-инженерной графики: чертеж, эскиз, архитектурный рисунок, кроки.

- Способы графических изображений:

линия, линейная графика;

тон, тональная графика;

цвет, цветовая графика.

- Последовательность выполнения архитектурно-инженерных чертежей:
компоновка, архитектурная композиция;
черчение карандашом; обведение тушью;
светотеневое моделирование чертежей (отмывка).

- Методика выполнения и приемы построения перспективы („метод архитектора”, „метод сетки”).

М. Б. Использование графических методов в проектировании.

- Развертка уличной застройки.
- Понятия антуража и стаффажа.
- Шрифт, как неотъемлемый элемент графического языка.
- Короткие ведомости из истории эволюции искусства шрифтов:
капитальное греческое письмо;
капитальное римское письмо;
готический шрифт;
антиква или латинское письмо;
шрифты стиля модерн;
древнерусские шрифты;
современные шрифты.

- Специфика архитектурного шрифта. Основные принципы построения и взаимного размещения букв и шрифта. Последовательность исполнения шрифтов.

The summary of the program of a subject matter

TEHNIKAL DRAWING AND THE GRAPHICAL MESODS IN BUILDING

The purpose and it to learn the student to make the formation of studying the

Subject of studying in discipline this concept, principles, methods of graphical materials and environments projects.

Information volume (contents) of discipline

The module 1 Management of territories quantity{amount} of credits / hours 3/108

3М 1 Method and principles of management of territories

- The basic terms and concepts.
- Definition of object and the subject of management. Management as process.
- The basic scientific methods in research of managerial process.
- The general{common}, concrete and strategic purposes of managerial process.
- Studying principles and functions of management by territories.
- The basic directions and tendencies of an administrative policy{politics} at the present stage. Foreign experience.
- Classification of the basic problems. Ways of the decision of these problems, and consequences{investigations} connected to them

3M 2 Management of territories in a context of the legislation

- The town-planning code.
- Power of the government and institutions of local government in the field of town-planning. Power of bodies of architecture and town-planning in regulation of town-planning activity.
- The town-planning documentation on planning development and building of territories of settlements.
- Rules of building of settlements.
- Kinds of territorial zones in town-planning

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: Відповідно ECTS – 2 Модулів – 2 Змістовних модулів – 0 Загальна кількість годин - 72	Напрями: 091 Будівництво Спеціальність: 060101 - Міське будівництво і господарство (МБГ) Д/В, (ФПО) Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни: за вибором студента Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції: - Практичні: 12 год. Лабораторні роботи: - Самостійна робота: 60 год. Вид підсумкового контролю: 4 семестр – залік.

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 18 % до 82 %

Структура робочої програми навчальної дисципліни „Технічний рисунок та графічні засоби в будівництві,, наведена у таблиці 2.3.

Таблиця 2.2.

Форма навчання	Всього, кредит / /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
ДВ	2/72	4	12	-	12	-	60	2	-	-	-	2

У процесі навчання студенти отримують необхідні навички та знання під час проведення аудиторних занять - практичних. Також велике значення в процесі виконання практичних вправ та закріплення навичок має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль А. Основи архітектурної та містобудівельної графіки (1 /36)

Види архітектурно-інженерної графіки: креслення, ескіз, архітектурний малюнок, крокі. Засоби графічних зображень: лінія, лінійна графіка; тон, тональна графіка; колір, колірна графіка.

Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень: компоновка, архітектурна композиція; креслення олівцем; обведення тушшю; світлотіньове моделювання креслень (відмивка).

Методика виконання і прийоми побудови перспективи („метод архітектора”, „метод сітки”).

Модуль В. Використання графічних засобів в проектуванні (1/ 36)

Розгортка забудови вулиць.

Поняття антуражу та стафажу.

Шрифт, як невід’ємний елемент графічної мови.

Короткі відомості з історії еволюції мистецтва шрифтів: капітальне грецьке письмо; капітальне римське письмо; готичний шрифт; антиква, або латинське письмо; шрифти стилю модерн; староруські шрифти; сучасні шрифти.

Специфіка архітектурного шрифту. Загальні принципи побудови і взаємного розташування літер та шрифту. Послідовність виконання шрифту.

Таблиця 2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної слухачів ДВ освіти

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль А	1/36	-	6	-	30
Модуль В	1/36	-	6	-	30

2.3. План практичних (семінарських) занять

Таблиця 2.2. Практичні (семінарські) заняття

Зміст	Кількість годин	
А. Основи архітектурної та містобудівельної графіки.		
Види архітектурно-інженерної графіки: креслення, ескіз, архітектурний малюнок, крокі. Засоби графічних зображень: лінія, лінійна графіка; тон, тональна графіка; колір, колірна графіка.		2
Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень:		-
компоновка, архітектурна композиція; креслення олівцем; обведення тушшю;		-
світлотіньове моделювання креслень (відмивка).		4
Методика виконання і прийоми побудови перспективи („метод архітектора”, „метод сітки”).		-
Б. Використання графічних засобів в проектуванні.		
Побудова тіней.		2
Розгортка забудови вулиць. Поняття антуражу та стафажу.		-
Шрифт, як невід’ємний елемент графічної мови.		2
Специфіка архітектурного шрифту. Загальні принципи побудови і взаємного розташування літер та шрифту. Послідовність виконання шрифту.		2
Короткі відомості з історії еволюції мистецтва шрифтів:		-
Разом:		12

2.4. Індивідуальні завдання (ІНДЗ):

Комплексна контрольна робота складається з графічної частини

Обсяг графічної частини - аркуш ватману формату А3 з зображенням головного фасаду будинку та фрагментом генплану, згідно варіанту завдання.

Послідовність виконання роботи :

- а) переведення креслень у відповідний масштаб та компонування креслень на аркуші;
- б) побудова тіней на фронтальній площині та падаючі тіні на генплані.;

- в) світлотіньове моделювання креслень (відмивка фасаду та фрагменту генплану);
- г) оформлення графічної частини за допомогою антуражу на фронтальній площині та на генплані.

Загальний обсяг годин для всіх форм навчання – **4 аудиторні години.**

2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота складається з роботи над підручниками по тематичним питанням та виконанню практичних завдань, згідно методичним вказівкам, супроводжується консультаціями викладачів, що поводять практичні заняття.

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання (РГЗ).
3. Оцінювання самостійних завдань.
5. Проведення проміжного контролю.
6. Проведення модульного контролю.
7. Проведення підсумкового письмового заліку.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для слухачів ДВ освіти наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3. – Засоби і форми поточного контролю для слухачів ДВ освіти

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
1	2	3
Поточний контроль		
1	Зображення архітектурного орнаменту олівцем від руки. „Плоский орнамент”. Завдання №1	10 балів

1	2	3
2	Побудова перспективи за методом сітки (оформлення аудиторної роботи). Завдання №4.	10 балів
3	Зображення зелених насаджень у фронтальній проекції та на генплані. Антураж. Завдання № 7.	10 балів
4	Пристосування техніки відмивки для пофарбування площин. Завдання № 8.	20 балів
5	Побудова тіней на фронтальній площині та на планах (оформлення аудиторної роботи). Завдання №9.	20 балів
6	Побудова шрифтів. Завдання № 10.	10 балів
	Підсумковий контроль	
	За кількістю балів згідно попередніх завдань	
	Всього	50%
	ЗАЛІКОВА РОБОТА	
	Оформлення фасаду та фрагменту генплану відповідно індивідуального завдання (графічна робота)	50%

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання індивідуального навчально-графічного завдання (РГЗ);
- 3) виконання самостійного завдання;
- 4) виконання поточного контролю;
- 5) виконання проміжного контролю.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма п'ятьма зазначеними критеріями.

Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять і самостійної роботи.

Оцінювання проводять за наступними критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і надбання навичок оформлення креслень;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при виконанні графічної роботи, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних робіт здійснюється протягом 4-го семестру. За успішне та систематичне виконання та захист всіх практичних робіт протягом першого модулю студент отримує оцінку «відмінно» або 25 % за поточний контроль;

Якщо студент виконує та захищає всі практичні роботи протягом другого змістовного модулю, то студент отримує оцінку «добре» або 15 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.3).

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється протягом 4-го семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань протягом двох модулів студент отримує оцінку «відмінно» або по 25 % за поточний контроль;

Якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 15 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий модуль (табл. 2.3).

Самостійна робота студентів контролюється протягом обох семестрів.

При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних

завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Критерії оцінювання індивідуального графічного завдання

Контроль виконання ІНДЗ (РГЗ) здійснюється протягом 4-го семестру. За успішне і систематичне виконання всього ІНДЗ (РГЗ) за перший модуль студент отримує оцінку «відмінно» або 25 % за поточний контроль;

Якщо студент виконує все ІНДЗ (РГЗ) за другий модуль, то студент отримує оцінку «добре» або 20 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремих змістовий модуль (табл. 2.3).

Індивідуальне графічне завдання оцінюють за наступними критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) професійне та грамотне відображення графічних розробок;
- 3) повнота розкриття та чіткість відображення;
- 4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;
- 5) наявність конкретних пропозицій творчого задуму;
- 6) якість оформлення.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом за всіма п'ятьма зазначеними критеріями та його захист. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Захист ІНДЗ (РГЗ) проводять наприкінці другого модуля, який є умовою допуску до підсумкового контролю (заліку).

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за завданнями, які винесено на практичні заняття, самостійну роботу. Поточний контроль проводять по підсумках графічних робіт матеріал і виконані практичні (семінарські), самостійні завдання роботи в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне оцінювання (табл. 2.9) і кожному студенту виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу 1 і 2 модулів його оволодіння графікою для вирішення практичної ситуації, здійснюється у вигляді перевірки практичних аудиторних і самостійних завдань.

Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного графічного завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю.

Види контролю та їх стислий зміст	Обсяг у годинах
1. Перевірка робіт, виконаних на практичних заняттях та вдома	5 хвилин на практичних заняттях, та консультаціях

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.4).

Проведення підсумкової залікової графічної роботи

Умовою допуску до заліку є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ECTS) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю(за національною системою);
- обов'язковий захист практичних робіт з отриманням позитивної оцінки.

Залікова робота складається з графічної частини Обсяг графічної частини - аркуш ватману формату А3 з зображенням головного фасаду будинку та фрагментом генплану, згідно варіанту завдання.

Послідовність виконання роботи :

а) переведення креслень у відповідний масштаб та компановка креслень на аркуші – 5 %

б) побудова тіней на фронтальній площині та падаючі тіні на генплані – 10 %

в) світлотіньове моделювання креслень (відмивка фасаду та фрагменту генплану) – 20 %

г) оформлення графічної частини за допомогою антуражу на фронтальній площині та на генплані – 15 %

Загальна сума балів - 50 % (табл. 2.3).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 - Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський	100-91	90-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно</i> <i>F**</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>
ECTS, % * студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>F*</i>	<i>FX*</i>
						<i>не враховується</i>	

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують контрольну роботу та практичні роботи, які є допуском до заліку (підсумковий контроль) (табл. 2.3);
- наприкінці семестру студенти виконують залікову роботу.

Проведення підсумкового заліку з дисципліни.

Залікова робота складається з графічної частини. Обсяг графічної частини - аркуш ватману формату А3 з зображенням головного фасаду будинку та фрагментом генплану, згідно варіанту завдання.

Послідовність виконання роботи :

- а) переведення креслень у відповідний масштаб та компановка креслень на аркуші – 5 %
- б) побудова тіней на фронтальній площині та падаючі тіні на генплані – 10 %
- в) світлотіньове моделювання креслень (відмивка фасаду та фрагменту генплану) – 20 %
- г) оформлення графічної частини за допомогою антуражу на фронтальній площині та на генплані – 15 %

Загальна сума балів - 50 % (табл. 2.3).

Викладач оцінює роботу студента - «зараховано», якщо студент виконав у повному обсязі залікову роботу, здав повний перелік завдань. Студент отримує оцінку відповідно до кваліфікаційних вимог до бакалаврів за спеціальністю 060101.03 - "Міське будівництво і господарство".

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент грамотно, логічно і повно виконав всі вимоги до залікової роботи. Охайно оформив графічні матеріали. Застосував творчий задум.

Оцінка «добре» - Студент грамотно і по суті досконало виконав залікову роботу, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує навички при виконанні графічних практичних завдань. Залікова робота оформлена охайно.

Оцінка «задовільно» - Студент взагалі виконав практичну роботу, але не вказав її деталей, особливостей, деяких графічних доповнень (антураж, недосконала відмивка). Відмічена неохайність в оформленні графічної роботи.

Оцінка «незадовільно» - Студент не впорався із заліковою роботою, або взагалі не виконав її, або залікова робота дуже неохайно оформлена.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.12. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	2
1. Проблемы архитектурной графики как средство профессионального языка: Навчальний посібник / К.В. Кудряшов. – Москва: Стройиздат, 2002. – 28 с.	Теоретичний матеріал з усіх модулів
2. Начертательная геометрия: Навчальний посібник / А.Г. Климухин,. – Москва: Стройиздат, 1973. – 244 с.	
3. Начертание шрифтов. Учебник /Т.Н. Куцын.- Москва: Стройиздат, 1995. – 33 с.	
2. Додаткові джерела	
1. ДБН 360-92* «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» - К.:Укрархбудінформ, 1993. – 107 с.	
3. Методичне забезпечення (Реєстри методичних вказівок, планів семінарських занять, інструкцій до лабораторних робіт, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	

1	2
1.МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до вивчення дисципліни” Технічне рисування” Харків: ХДАМГ, 2007.- 47 с. Ст..викл. Т.М.Апатенко, доц. М.І.Мізяк	Для виконання практичних завдань, самостійної, контрольної та залікової роботи
2. Демонстраційні матеріали на плівках до «Полілюкс», та слайди.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Технічний рисунок»

(для слухачів другої вищої освіти зі спеціальності 7.092103 (7.06010103) –
«Міське будівництво та господарство»)

Укладач: **АПАТЕНКО** Тетяна Миколаївна

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 33 Р

Підп. до друку 09.11.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 1,1

Зам. № 7597

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.